

Školský vzdelávací program

ISCED 3A - gymnázium

UMENIE A KULTÚRA

I. – III. ročník

Časová dotácia predmetu

Vzdelávací program z umenia a kultúry pre I. – III. ročník je spracovaný na základe štátneho vzdelávacieho programu s dotáciou 1 hodina týždenne.

I. CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Vzdelávacia oblasť rozvíja žiakovo povedomie vlastnej kultúrnej identity, rozvíja jeho vlastné kultúrno-historické vedomie, rozvíja schopnosť rešpektovať a tolerovať hodnoty iných kultúr, rozvíja kultivovanú vizuálnu, sluchovú, jazykovú a pohybovú gramotnosť. Žiak sa učí využívať základné kultúrne nástroje na kultivovanú komunikáciu, rozlišovať rôzne súčasti kultúry (umenie, veda, náboženstvo, šport), rozumieť ich úlohe vo svojom živote a v živote spoločnosti. Učí sa rozlišovať hlavné umelecké druhy, opisovať a verbalizovať svoje estetické zážitky z vnímania umeleckých diel, chápať význam estetických faktorov, estetickéj činnosti v každodennom živote, chápať význam umenia v živote jednotlivca a spoločnosti. Rozvíja sa jeho záujem o kultúrne dedičstvo svojho regiónu, národa a štátu, zoznamuje sa s kultúrou iných národov, učí sa chápať význam kultúrnych a umeleckých pamiatok. Získava vedomosti a rozvíja si porozumenie k súčasnej umeleckej a kultúrnej tvorbe. Získava informácie o miestnom, národnom, európskom a svetovom dedičstve. Súčasťou oblasti je rozvoj zodpovedných a samostatných postojov k súčasnej kultúrnej ponuke, k móde a k subkultúram, rozvoj kritického myslenia vo vzťahu k mediálnej produkcii a k iným súčasným kultúrnym procesom. Rozvíjajú sa žiakove interkultúrne kompetencie pre komunikáciu a spoluprácu s príslušníkmi iných kultúr. Rozvíja sa poznanie žiaka o zákonitostiach etikety a schopnosť komunikovať na základe pravidiel etikety. V priebehu vyššieho sekundárneho vzdelávania si žiaci osvojujú základy viacerých umeleckých druhov, zoznamujú sa s ich miestom v kultúre a postupne sa rozvíja ich komplexné vnímanie umenia a kultúry v súvislostiach súčasných kultúrnych procesov.

Pri realizácii tejto oblasti vzdelávania sa využíva metóda kombinácie skúsenosti postavená na osobnom zážitku, cez reflexiu skúsenosti, aktívnu aplikáciu poznatkov až po ďalší rozvoj v tejto oblasti. Oblasť je vo vyššom sekundárnom stupni realizovaná prostredníctvom povinného predmetu **umenie a kultúra** – identického s názvom oblasti, ale taktiež svojim obsahom a zameraním k získaniu kompetencií prispieva aj dejepis, geografia, etická výchova ako aj prierezová téma multikultúrna výchova.

II. CIELE

Hlavným cieľom predmetu Umenie a kultúra je rozvíjať:

▪ socio - afektívne schopnosti žiaka, jeho postoje, hodnotové orientácie a kritické vnímanie kultúry

- psycho-motorické schopnosti žiaka
- samostatné tvorivé vyjadrovanie obsahov psychiky
- kognitívne schopnosti žiaka v poznávaní kultúry súčasnosti a minulosti

V rámci čiastkových cieľov učebného predmetu je potrebné rozvíjať:

- žiakovu kultúrnu identitu;
- kultúrno-historické povedomie;
- schopnosti porozumieť iným kultúram;
- schopnosť rešpektovať a tolerovať hodnoty iných ľudí a kultúr;
- schopnosť vnímať rôzne vyjadrovacie prostriedky, médiá a tendencie, ktoré v kultúre a v umeniach existujú;
- schopnosť vyjadrovať sa na úrovni doby a na úrovni svojich optimálnych schopností s pomocou nástrojov, ktoré žiakovi kultúra ponúka;
- kultivovanú vizuálnu, sluchovú, jazykovú a pohybovú gramotnosť;
- schopnosti kreatívneho vyjadrovania myšlienok, skúseností a emócií). prostredníctvom rôznych médií, vrátane hudobných umení, scénických umení, písaného a hovoreného slova, architektúry, výtvarných prostriedkov a elektronických médií. (hudobných, výtvarných, dramatických umení, multimédií, literatúry a hovoreného slova, dizajnu a architektúry).

Kompetencie

Kultúrne kompetencie (kultúrna gramotnosť):

Na hodinách Umenia a kultúry majú žiaci nadobudnúť nasledujúce **kompetencie**:

1. Chápať umelecké a estetické javy ako nevyhnutnú súčasť života žiaka, prítomnú pri prekonávaní prekážok, poznávaní seba samého i prostredia, v ktorom žije. Hodláme ho naplňovať postupom „od známeho (blízkeho, prežitého, pochopeného) k „neznámemu“, teda od populárnej kultúry, každodennej bežnej skúsenosti (živej kultúry) k svetu tzv. vysokého umenia.

2. Oboznamovať žiakov s čo najväčším možným počtom kultúrnych javov z estetiky každodenného života. Znamená to, že na vyučovaciu hodinu sa dostanú aj také estetické javy či

mimoumelecké esteticko, ktoré sú v bežných osnovách zastúpené okrajovo alebo vôbec nie, no žiakov sa aktuálne dotýkajú.

3. Nadobudnúť schopnosť vnímať umelecké javy globálne, prepájať umelecké zážitky rozličného druhu, pretože v škole nič neexistuje osihotene. Napríklad vo filme sa stretáva vizuálny obraz, slovo, hudba, farba, rytmus atď. a všetko spolu vytvára jeden výsledný zážitok. V priebehu percepcie umeleckého diela sa odкрýva priestor na oboznámenie sa so základnými estetickými pojmami a ich syntetickým prepojením. Vychádza sa pritom zo subjektívneho zážitku a z pokusu o interpretáciu. Až po naznačenom prvom kroku nasleduje vlastná estetická realizácia žiakov.

Špecificky nadobudnuté kompetencie sú:

- naučiť sa vnímať estetický jav
- získať prvotný estetický zážitok
- oboznámiť sa so zdrojmi estetického zážitku (zdrojom zážitku budú všetky druhy a formy umenia, estetické i umelecké javy súčasnej kultúrnej sféry vo vzájomnej prepojenosti)
- naučiť sa interpretovať umelecký jav a poznať jeho hodnotu
- vyjadriť svoj názor na preberaný estetický jav
- pokračovať v rozvíjaní či vyjadrovaní vlastného názoru formou tvorivej činnosti.
- vyvážene rozvíjať emotívnu i racionálnu zložku osobnosti
- podporovať senzibilitu
- rozvíjať flexibilitu vnímania
- rozvíjať tvorivosť, získať nový a netradičný pohľad na svet a v súlade s ním potom pristupovať k riešeniu problémov každodenného života
- rozvíjať vkusovú a hodnotovú orientáciu žiakov, kritické vnímanie a myslenie
- rozvíjať sociálne cítenie

Predmet rozvíja vo viacerých témach tak osobnostné kompetencie, ako aj kognitívne kompetencie, komunikačné kompetencie a občianske kompetencie. Pretože žiak je komplexnou osobnosťou a nie je možné rozvíjať jeho kompetencie izolovane, niektoré kompetencie sa rozvíjajú cez viaceré témy. Predmet vedie žiakov k tomu, aby vnímali kultúrne artefakty, kultúrne prejavy a umelecké diela v ich mnohostrannosti ako prirodzenú súčasť svojho života.

III. OBSAH

PREHĽAD TÉMATICKÝCH CELKOV

I. ROČNÍK

Obsahové zameranie

Svet kultúry – vyjadrovacie prostriedky, súvislosti, funkcie

Tematické celky

- Svet kultúry, vizuálne, zvukové, pohybové, priestorové znaky
- Základné vyjadrovacie prostriedky hlavných umeleckých druhov
- Časové a priestorové súvislosti kultúry
- Funkcie umenia, estetické vnímanie
- Životný štýl. Móda. Kultúra tela, zmysel športu
- Populárna masová kultúra. Elektronické médiá

II. ROČNÍK

Obsahové zameranie

Interpretácia umeleckých diel – kontinuita prepojenia rôznych umeleckých diel prostredníctvom spoločných tém.

Tematické celky

- princípy populárnej kultúry
- masová kultúra
- elektronické médiá
- kultúrna komunikácia
- kultúra a technika

Prierezovo

Základné vyjadrovacie prostriedky, kompozičné princípy, techniky a médiá hlavných umeleckých druhov – výtvarného umenia, architektúry, hudobných umení, slovesných, dramatických filmových. Ich prežívanie a používanie.

III. ROČNÍK

Obsahové zameranie

Vnímanie umenia v historickom kontexte . Súčasnosť- minulosť, komparácie epoch

Tematické celky

- Poznanie, analýza a interpretácia vybraných umeleckých diel a tendencií z histórie kultúry a z kultúry vlastného regiónu a národa.
- Dôraz na historické súvislosti.
- Medzikultúrne vzťahy

IV. ROČNÍK

Obsahové zameranie

Estetické pojmy a estetické názory v paralele dejín umenia a kultúry. (filozofia kultúrnych epoch)

Tematické celky

- Základné princípy vedeckého poznávania.
- Teoretické poznávanie kultúry

IV. VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Vzdelávací štandard tvorí obsahový a výkonový štandard. „**Obsahový štandard**“ vymedzuje základné učivo (predovšetkým pojmy) ktorému by mal žiak rozumieť a mal by ho byť schopný vysvetliť. „**Výkonový štandard**“ uvádza konkrétnu požiadavku na vedomosti, zručnosti a aplikácie poznatkov predovšetkým v spojitosti s bežným životom a postoje študentov.

Výkonový štandard

- Žiak vníma svet kultúry, vizuálne, zvukové, pohybové, priestorové znaky a činnosti človeka
- Žiak pozná základné vyjadrovacie prostriedky hlavných umeleckých druhov – výtvarných umení, hudobných umení, slovesných umení, dramatických umení, filmových a elektronických
- Žiak si uvedomuje časové a priestorové súvislosti kultúry
- Žiak pozná funkcie umenia, dokáže esteticky vnímať
- Žiak dokáže zaujať postoje k rôznym životným štýlom, k móde, kultúre tela, zmyslu športu
- Žiak vie vyjadriť svoj postoj k populárnej masovej kultúre, k elektronickým médiám.

V. ROZŠIRUJÚCE UČIVO

Tento školský vzdelávací program neobsahuje rozširujúce učivo, lebo vychádza zo štátneho vzdelávacieho programu s časovou dotáciou 1 hodina týždenne.

VI. PRIEREZOVÉ TÉMY – MEDZIPREDMETOVÉ VZŤAHY

Multikultúrna výchova, mediálna výchova, osobný a sociálny rozvoj, tvorba projektu a prezentačné zručnosti.

Pri niektorých edukačných témach je možné združiť vyučovanie umenia a kultúry do spoločných projektov s inými predmetmi (dramatická, etická a náboženská výchova, literatúra, cudzie jazyky, náuka o spoločnosti, dejepis, geografia, fyzika).

VII. METÓDY A FORMY PRÁCE – STRATÉGIE VYUČOVANIA

Stratégie vyučovania:

Vo vyučovacom procese by mali učitelia využiť také formy, metódy a postupy, ktoré sú veku primerané, vyvolávajú u žiaka záujem o predmet a tým ho bezprostredne usmerňujú ku kreatívnej činnosti.

- zážitkové učenie
- motivačné metódy
- expozičné metódy
- metódy problémového vyučovania
- praktické aktivity
- demonštračná metóda
- heuristická metóda
- práca s knihou a textom
- samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky a experimentovanie
- metódy opakovania a precvičovania
- metóda žiackych pokusov a laboratórnych prác
- metódy písomného riešenia úloh
- metódy ústneho opakovania
- metódy upevňovania vedomostí

Formy práce:

- Frontálna, individuálna, vo dvojiciach, skupinová a kooperatívna (rôzne formy výstupu podľa témy);
- Projektové vyučovanie

VIII. UČEBNÉ ZDROJE I. – III. ROČNÍK

Učebné zdroje sa využívajú na vytváranie presnejších predstáv, pojmov. Sú zdrojom informácií, sú cestou k motivácii, k upevňovaniu osvojených vedomostí, zručností a názorov. Plnia rôzne funkcie (motivačnú, spätnoväzbovú, informačnú, precvičovaciu, aplikačnú a kontrolnú).

- auditívne: CD, počítačový program, reklamný rozhlasový spot
- vizuálne: knihy, časopisy, obrázkový materiál -reprodukcie diel, doplnkový text, literárne ukážky, fotografie, reklamné materiály, prezentácia
- audiovizuálne: DVD, videozáznam
- taktilné: reálie (múzeum)
- kombinované: multimédia

Odborná literatúra:

Pijoan, J.: Dejiny umenia I.-X. Bratislava

Beňadiková, J. a Fedorová, M.: Estetická výchova pre stredné školy. Bratislava 1995

Žilková, M. a kol.: Praktická estetika. Nitra

Angeli, O.: Prvé stretnutie s hudbou. Bratislava, Mladé letá 1986.

Brožík, V.: Estetika všedného dňa. Bratislava, Smena 1987.

Cesnaková, M.: Slávne osobnosti divadla. Bratislava, Mladé letá 1983.

Fischerová, A. a kol.: Estetické minimum. Bratislava, Smena 1989.

Lapitka, M. a kol.: Estetická výchova. Bratislava, SPN 1991.

Ječný, D.: Breviár moderného človeka. Bratislava, Obzor 1970.

Levey, M.: Stručné dejiny maliarstva (od Giotta po Cézana). Bratislava 1966.

Markovičová, O.: Dejiny tanca a baletu. Bratislava 1981.

Read, H.: Stručné dejiny maliarstva (od Cézana po Picassa). Bratislava 1967.

Vaculík, K.: Staré slovenské umenie. Bratislava 1978.

Volko, L.: Slávne osobnosti filmu. Bratislava, Mladé letá 1985.

Fila, R.: Načo nám je umenie. Bratislava, Mladé letá 1991.

Weltová, J.: Ako vnímať umenie. Bratislava, Perfekt 1995.

Thomasová, K.: Dejiny výtvarných štýlov 20. storočia. Bratislava, Pallas 1994.

Laborecký, J.: Hudobný terminologický slovník. Bratislava, SPN 1997.

Čemušák, G.: Dejiny hudby. Bratislava

Zavarský, J.: Scénografia. Bratislava

Internetové zdroje:

www.mp3.com

www.hc.sk

www.music.com

www.musicstyle.sk

www.artgalery.sk

www.akvarely.sk

www.artnews.cz

Didaktická technika a materiálne výučbové prostriedky:

Počítač, notebook, CD - prehrávač, dataprojektor.

Obrazový materiál, textový materiál, posluchové nahrávky, DVD, CD, plagáty, obaly kníh.

IX. HODNOTENIE PREDMETU

Hodnotenie predmetu v zmysle Zásad hodnotenia a klasifikácie na príslušný školský rok. Predmet je klasifikovaný na vysvedčení známkami.

X. ODPORÚČANÉ ORGANIZAČNÉ FORMY A METÓDY

- Odporúčame, aby na hodinách, kde bude predmet vyučovaný prostredníctvom práce na počítačoch, boli triedy delené s max počtom 18 žiakov.
- V rámci učebných osnov si učiteľ v danom ročníku tematické celky a v nich tematické okruhy zaraďuje do výučby v poradí ako aj časovo podľa vlastného uváženia. Tematické celky v učebných osnovách sú plánované na 30 vyučovacích hodín. Zostávajúce 3 hodiny môže učiteľ využiť podľa vlastného uváženia, napr. na výstavy, koncerty, inštaláciu výstav a pod.
- V rámci tematického učebného plánu môže učiteľ edukačné témy zaraďovať do vyučovania v poradí ako a časovom rozpätí podľa vlastného uváženia.

Tabuľka pre I. ročník

	Cieľ	Téma	Počet hodín	Kompetencie	Vzdelávací štandard	
					Obsahový štandard/obsah	Výkonový štandard
					Pojmy, obsah	
IX.	<p>Motivácia žiakov a podnietenie ich záujmu o štúdium predmetu</p> <p>Pochopiť vlastnú kultúru a zmysel pre identitu, ktorá je základom rešpektovania rozmanitosti kultúrneho vyjadrovania.</p>	1.Kultúrna tradícia: kultúrne povedomie a identita, tvorba kultúrnej tradície	2	Interkultúrne, komunikačné, kognitívne	<p>Pamiatky v regióne</p> <p>Moja obľúbená pamiatka</p>	<p>individuálne pracovať, vyhodnotiť najobjavnejší prístup, spracovať ho vo forme zborníčka, digitálne spracovanie na CD, diskutovať, vymieňať si skúsenosti.</p>
IX	<p>Osvojenie základných chemických pojmov, rozvíjanie praktických zručností pri príprave roztokov a výpočtoch.</p>	2. Vnímanie a experimenty s každodennou kultúrou, s každodennými predmetmi okolo nás	2	Interkultúrne, komunikačné, kognitívne	<p>Plagát, reklama, logo. Obaly kníh a CD/DVD.</p> <p>Videoklip, s dôrazom na výtvarnú, hudobnú, dramatickú a literárnu stránku. VJ-ing v klube.</p> <p>Kultúrne vlastnosti predmetov v domácnosti a v škole. Porovnávanie, interpretácia kultúrnych súvislostí – staré a nové, zastaralé a moderné, módne, vkusné a nevkusné. Príbehy z bežného života a pozorovateľné správanie ľudí v nich (gestá, pohyb a pod.).</p>	<p>zhotoviť logo firmy</p> <p>plagát, billboard, reklamný pútač, slogan, na konkrétnu akciu. scenár reklamnej kampane, obsahovú analýzu,</p> <p>tvoriť videoklipy, asambláže, plastiky, koláže, inštalácie; happeningy, predstavenia s prinesenými predmetmi,</p> <p>tvoriť a prezentovať „životné príbehy“ jednotlivých predmetov</p>
X.	<p>Používať mimojazykové prostriedky v komunikácii</p>	3.Vyjadrovacie prostriedky každodennej činnosti žiaka	2	Osobnostné, komunikačné, kognitívne	<p>Pantomíma – spojenie pohybu, gesta, mimiky, usporiadanie priestoru. Príbehy z bežného života a pozorovateľné správanie</p>	<p>tvoriť analogické vyjadrenia inými prostriedkami</p> <p>prerozprávať predstavenia vlastnými slovami</p> <p>naštudovať predstavenia –pantomímy</p> <p>tvoriť telový dizajn, masku, kostým</p>

					ľudí v nich (gestá, pohyb a pod.).	tvoriť vlastné príbehy, -napísať scenár, dramaturgické spracovanie, zapojiť hudbu,
X.	Spoznávať rôzne formy kultúry	4.Vyjadrovacie prostriedky kultúry okolo nás	2	Interkultúrne, komunikačné	Vizuálna kultúra, auditívna kultúra, kultúra reči a slovesná kultúra, kultúra elektronických médií, videokultúra. Kultúra pohybu, kultúra priestoru.	spracovať vlastný text (rozprávka, mýtus, poézia, poviedka, scenár, pesnička ...) diskutovať o priestoroch, obrazoch, tvaroch, farbách a zvukoch okolo nás, navrhovať zmeny priestorov (urbanistická, dizajnérska, architektonická škica s využitím intermediálneho pôsobenia) zhudobniť, ilustrovať, zalomiť text a vložiť obrázky zhotoviť koláž, poster
XI.	Odlišovať každodenné a umelecké vyjadrovacie prostriedky	5.Odlišnosť každodenných a umeleckých vyjadrovacích prostriedkov	2	Osobnostné, komunikačné	Všednosť a slávnosť. Prezentácia rôznych umeleckých artefaktov zo života, hudobné produkcie, literárne čítania, dramatické scény... Sakrálné umenie – v hudbe a výtvarnom umení (historické a súčasné). Pomník a pamätník (historický a súčasný).	-inštalovať foto alebo videodokumentáciu, -diskutovať a vzájomne hodnotiť žiakov, -plánovať rôzne slávnosti, výstavy, -navrhnuť slávnostný priestor, pomník alebo pamätník, - diskutovať o prvkoch všedného a slávnostného (profánneho a sakrálného).
XI.	Porovnávať žánre kultúry	Kultúra okolo nás	2	Interkultúrne, komunikačné	Masová kultúra, populárna kultúra, klasická kultúra, kultúrna tradícia, národná kultúra, svetové kultúrne dedičstvo	diskutovať o zmysle výberu artefaktov a o ich význame v živote žiaka, -porovnávať žánre, výrazové polohy a poslania(obsahov) vybrané artefakty, javy, -diskutovať o zmenách (vývoji) foriem na vyjadrenie určitých obsahov (tradícia - súčasnosť).
XII	Rozlišovať „kultúrne“ od „nekultúrneho“	Kultúra ako ľudská aktivita, ako estetická hodnota, estetično	2	Interkultúrne, komunikačné	Kultúra. Umenie. Estetické kvality predmetov. „Kultúrne“ a „nekultúrne“.	analyzovať a interpretovať rôzne relácie v televízii, hudobné, filmové žánre, pôsobenie obrazov v rôznom prostredí, pôsobenie dizajnu a architektúry a o spoločenskej funkcii jednotlivých umeleckých druhov.
I.	Diferencovať vizuálne informácie	Kultúrny šum, informácie vizuálne, akustické, pohybové, textové	2	Interkultúrne, komunikačné, kognitívne	Zvuková kulisa, šum prírody a hluk a krása civilizácie. „Vizuálny smog“, grafický dizajn, vizuálna krása prírody a civilizácia. Orientácia v priestore.	vytvoriť fotodokumentáciu a inú dokumentáciu, projekty prostredia, ktoré neškodí človeku, -diskutovať o orientácii v „kultúrnom šume“.
I.	Orientovať sa vo vyjadrovacích prostriedkoch umenia	Špecifický vklad umeleckých druhov. Rozdiely v estetických	2	Kognitívne, Interkultúrne,	Prierezové vyjadrovacie prostriedky v umeniach – rytmus, symetria, melódia, kompozícia,	vyhľadávať príklady pre prierezové vyjadrovacie prostriedky v príručkách a na internete,

		zážitkoch			gradácia a pod., ich elementy (bod-čiara-plocha-tvar-farba, tón-akord-melódia, hláska-slovo-veta, gesto-mimika-pohyb-priestor, svetlo-tieň-plocha-povrch-odlesk...). Synestézia.	-tvoriť – na základe podnetov z jedného umeleckého druhu tvoriť v inom (ktorý je žiakovi blízky), hľadať možné analógie vo vyjadrovacích prostriedkoch a kompozičných princípoch, -uvedomovať si možnosti a ohraničenia synestetického pôsobenia.
II.	Pochopiť zmysel a účel neverbálnej komunikácie	Komunikácia gestom, mimikou, oblečením. Funkcie oblečenia	2	Osobnostné, Interkultúrne, kognitívne	Neverbálna komunikácia, gesto, mimika, pohyb, oblečenie. Vyjadrovacie prostriedky módy, diferenciácia v oblečení, konformizmus, seba-propagácia. Štýl doby, estetika odievania.	navrhovať telový dizajn pre rôzne hudobné žánre, spoločenské role...., -napísať esej na tému „ Človek by sa mal snažiť dať súčasnú módu do súladu s vlastnou individualitou.“ (Možnosť doplniť šikami, návrhmi.)
II.	Naučiť sa pravidlám etikety	Kultúra životného štýlu	2	Interkultúrne, osobnostné	Etiketa a kultúrna komunikácia	zahrať dramatickú situáciu, živé obrazy, -diskutovať o ukážkach a tvorbe vlastných modelových situácií, - členiť sa na tvorcov, pozorovateľov, hodnotiteľov.
III.	Spoznávať zásady kalokagatie	Kultúra tela, zmysel športu	2	Interkultúrne, osobnostné	Kalokagatia – jednota duševnej a telesnej krásy, gentleman, dandy. Vrcholový-výkonnostný-rekreačný šport, olympijské hnutie. Turistika, zdravý životný štýl. Kultúra tela, erotika, pornografia. Rod – sexualita.	v skupine vytvoriť mediálnu prezentáciu športovej udalosti – módnej prehliadky – plesu – stužkovej – turistického zrazu – demonštrácie aktivistov (napr. gayov a lesb): zber materiálu, -vyhodnotiť, prezentáciu, -vytvoriť projekt vlastného zdravého životného štýlu (esej, škice, montáže).
III.	Naučiť sa rozlišovať princípy populárnej kultúry	Populárna kultúra	2	Interkultúrne, osobnostné, kognitívne	Princípy populárnej kultúry, zameranie na silný zážitok, orientácia na konkrétne sociálne skupiny, orientácia na trh, show, väzba na autentický každodenný život. Diferencovanosť hodnôt a zážitkov.	diskutovať, pracovať v skupine a individuálne, -tvoriť komiksy, -parodovať známu značku/logo, -vytvoriť vlastný zvukový foto - alebo video záznam z hudobného (folklórneho) festivalu, -hrať na vystúpení na festivale (triedna show) – nácvik, prezentácia, propagácia, dokumentácia.
IV.	Uvedomovať si vplyv masovej kultúry na človeka	Masová kultúra	2	Interkultúrne, osobnostné	Trh s kultúrou, gýč, brak. Orientácia na masy, na zisk. Nadbiehanie masovému vkusu, dotieravosť. Štandardizácia zážitkov.	tvoriť suveníry z vlastnej obce – a) takého, čo charakterizuje zvláštnosti obce, b) vtieravého, gýčového, -diskutovať, tvoriť vlastný hodnotový postoj.
V.	Spoznávať využitie elektronických médií	Elektronické médiá	2	Interkultúrne, osobnostné, kognitívne	Dizajn webovej stránky triedy, logo triedy/školy.	tvoriť logo, webovú stránku, -spájať text (scenár), animácie, hudobné vsuvky,

					Tvorba elektronického fotoalbumu, hudobného albumu, vlastného portfólia.	-súťažiť o najlepší scenár a dizajn, -prezentovať práce skupín, -diskutovať výber, -komunikovať prostredníctvom nových médií, edukačných projektov,
VI.	Odlišovať každodenné umelecké vyjadrovacie prostriedky	Návšteva galérie, koncertu, divadelného predstavenia	3	Interkultúrne, osobnostné, kognitívne		Žiak dokáže: -reflektovať, analyzovať, interpretovať zážitok, diskutovať o významoch a kultúrno -historických kontextoch.

Tabuľka pre II. ročník

Me siac	Cieľ	Téma	Počet hodín	Kompetencie	Vzdelávací štandard	
					Obsahový štandard/obsah	Výkonový štandard
1. Tematický celok: Poznanie, analýza a interpretácia vybraných umeleckých diel a tendencií z histórie kultúry a z kultúry vlastného regiónu a národa.						
IX.	Zopakovať a sprítomniť predmety vnímané a vytvorené v 1. ročníku.	Úžitkové predmety a umelecké diela	3	osobnostné kompetencie, kognitívne,	Návrat k 2. tematickému celku z 1. ročníka.	Žiak dokáže: - diskutovať, vymieňať si skúsenosti - opísať proces tvorby
X.	Zopakovať a sprítomniť predmety vnímané a vytvorené v 1. ročníku	Estetické vnímanie	3	komunikačné kompetencie, občianske kompetencie,	Estetické vnímanie. Zážitok. Vkus. Osobný a sociálny rozvoj	Žiak dokáže: - opísať estetický zážitok a diskutovať
XI.	Analyzovať štruktúry a kompozíciu diela.	Analýza umeleckého diela	3	Osobnostné, komunikačné, kognitívne	Štruktúra diela. Kompozícia diela. Umelecké diela z rôznych umeleckých druhov.	Žiak dokáže: -vybrať ukážku na zadanú (zvolenú) tému v rôznych umeleckých druhoch porovnávať ich vyjadrovacie prostriedky
XII.	Hľadať rôzne významové vrstvy	Interpretácia	3	Interkultúrne, komunikačné	Hľadanie rôznych významových vrstiev diela. Umelecké diela	Žiak dokáže: -vybrať ukážku s podobnou prípadne identickou

	diela.	umeleckého diela			z rôznych umeleckých druhov. Tradičná ľudová kultúra	ideou rôznych umeleckých druhov -porovnávať intenzitu zážitkov z vnímania týchto artefaktov
I.	Odlišovať a mať prehľad o štruktúre hlavných umeleckých druhov.	Hlavné umelecké druhy	3	Osobnostné, komunikačné	Literatúra, výtvarné umenie, hudobné umenia, dramatické umenia, film, elektronické umenie.	Žiak je schopný: -informovať o štruktúre umeleckých druhov
2. Tematický celok: Princípy populárnej kultúry, masová kultúra, elektronické médiá. Kultúrna komunikácia. Kultúra a technika.						
II.	Porovnávať hlavné typy produktov populárnej kultúry.	Populárna kultúra	2	Interkultúrne, komunikačné	Hlavné typy produktov populárnej kultúry. Ľudia v populárnej kultúre. Idol. Vzor, norma. Zmysel populárnej kultúry.	Žiak dokáže: -interpretovať konkrétny produkt – videoklip, film, graffiti, značky. -vytvoriť portfólio o svojo, idole
II.	Rozlišovať hlavné typy produktov masovej kultúry.	Masová kultúra	2	Interkultúrne, komunikačné	Hlavné typy produktov masovej kultúry, masové médiá, reklama, móda, štandardizácia vnímania. Tvorba projektov	Žiak dokáže: - vytvoriť reklamný šot, plagát
III.	Diferencovať voľné a úžitkové umenie.	Tzv. vysoká kultúra	2	Interkultúrne, komunikačné, kognitívne	hlavné typy produktov označených za hodnoty kultúrnej tradície. Konvencia a experimentovanie v umení.	Žiak dokáže: - analyzovať, hľadať hodnoty, porovnávať.
III.	Orientovať sa v populárnej kultúre a médiách.	Analýza a interpretácia produktov populárnej kultúry.	3	Kognitívne, Interkultúrne,	Významy, hodnoty, štruktúra produktov populárnej hudby. Umelecký trh a marketing. Regionálna výchova	Žiak dokáže: -reflektovať, analyzovať, interpretovať zážitok -pracovať s internetom, diskutovať o mediálnych vzoroch
IV.	Orientovať sa v masovej kultúre a médiách.	Analýza a interpretácia produktov masovej kultúry.	3	Osobnostné, Interkultúrne, kognitívne	Významy, hodnoty a štruktúra produktov masovej kultúry. Princípy fungovania masovej kultúry.	Žiak dokáže: -reflektovať, analyzovať, interpretovať zážitok -pracovať s internetom, diskutovať o mediálnych vzoroch
V.	Orientovať sa v princípoch fungovania tzv. vysokej kultúry.	Analýza a interpretácia produktov tzv. vysokej kultúry.	3	Interkultúrne, osobnostné	Princípy fungovania tzv, vysokej kultúry. Koncert, galéria, divadlo... Umelecký trh. Multikultúrna výchova	. Žiak dokáže: -reflektovať, analyzovať, interpretovať zážitok -pracovať s internetom, diskutovať o významoch a kultúrno -historických kontextoch.
VI.	Výstavy, koncerty, prezentácie projektov Odlišovať	Výstavy, koncerty, prezentácie projektov	3	Osobnostné, Interkultúrne, kognitívne		Žiak dokáže: -reflektovať, analyzovať, interpretovať zážitok, diskutovať o významoch a kultúrno -historických

každodenné a umelecké vyjadrovacie prostriedky					kontextoch.
--	--	--	--	--	-------------

Tabuľka pre III. ročník

	Cieľ	Téma	Počet hodín	Kompetencie	Vzdelávací štandard	
					Obsahový štandard/obsah	Výkonový štandard
IX. – X.	1. Tematický celok: Vnímanie umenia v historickom kontexte: súčasnosť – minulosť, komparácia epoch					
	Využiť materiál z prirodzeného prostredia žiakov – kultúrne artefakty a situácie, ktoré sú súčasťou ich života. Nadviazať na skúsenosti žiakov z kultúry, v ktorej sa pohybujú (kluby, graffiti, mp3 prehrávače, videoklipy, sci-fi a fantasy, manga, médiá, náboženské a iné združenia, prostredie školy a obce a pod.)..	Poznanie, analýza a interpretácia vybraných umeleckých diel a tendencií z histórie kultúry	6	Osobnostné, interkultúrne, kognitívne	Umelecká tvorba a príbuzné estetické aktivity: - umelecké dielo, - gýč a brak, - úžitkové diela (dizajn, reklama, architektúra, logo, oslavná báseň, tv show k sviatku, pouličné slávnosti a pod.).	Žiak dokáže interpretovať kultúrne produkty, reflektovať na ich využívanie v osobnom živote a v spoločnosti. - diskutovať o kritériách - Tvoríť projekty na prezentáciu artefaktov a na ich zapojenie do života. Žiak sa snaží o porovnávanie európskeho, svetového a slovenského kultúrneho dedičstva a umenia, využíva látku z nižších ročníkov. Rešpektuje multikulturalitu.
X. – XII	Spoznať umelecké diela a iné artefakty z akejkoľvek doby, regiónu či kultúrneho okruhu. Maximálne využívať ponuku médií a prostredie internetu.	Poznanie, analýza a interpretácia vybraných umeleckých diel a tendencií z histórie kultúry	6	Medzikultúrne vzťahy Mediálna výchova Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	Tvorivé postupy v umení v histórii - hľadanie krásy, - hľadanie foriem a tvorba harmónie či disharmónie, - práca so symbolmi, - oslava bohov, - umenie ako mágia,	Zážitok a jeho reflexia. Žiak aktívne vyhľadáva princípy a ukážky v umení, v životnom prostredí, doma a inde. Diskutuje o zmysle umenia - vždy v porovnaní európskeho, svetového a slovenského kultúrneho dedičstva, v porovnaní rôznych umeleckých epoch. Pracuje s internetom, tvorí vizualizácie a

					<ul style="list-style-type: none"> - sebvýjadrenie umelca, - vyjadrenie sveta, - prezentácia škaredého, - umenie ako irónia, - tvorba ornamentov, - sviatok, - citácia, apropiácia, - umenie pre umenie, - zneužitie umenia, - a pod. 	<p>prezentácie. Rešpektuje multikulturalitu.</p>
2. Tematický celok - Prevádzka v kultúre, umelecký trh, medzi kultúrne vzťahy						
I.	Modelovať situácie s prítomnosťou médií a bez nich. Vytvoriť aplikačné výstupy. Neustále reflektovať na praktické činnosti.	Prevádzka v kultúre	4	Osobnostné, interkultúrne, kognitívne, Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	Média a kultúra: - obraz človeka v médiách, - možnosti a vplyv médií, - reklama, - elektronické médiá, - virtuálna realita.	Žiak sa k danej téme vyjadruje na základe vlastných skúseností a poznatkov. Žiak prináša vlastný materiál a dokáže vytvoriť aplikačné výstupy. Rešpektuje multikulturalitu.
II.	Tvoríť projekty, prezentácie, aktívne vyhľadávať na internete a v encyklopédiách. Zbierať informácie, Triediť ich, analyzovať, interpretovať, vyhodnocovať. Analýza informačných kanálov a nástrojov. Hľadanie zámerov tvorcov informácií.	Prevádzka v kultúre	4	Medzikultúrne vzťahy Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	Trh s umením a kultúrou: - mecenášstvo a sponzorstvo, - reklama a marketing, - výstavy, veľtrhy, festivaly, - úloha médií, - úloha obecnstva, - Ťudia v obchode s umením v histórii a v súčasnosti.	Žiak je schopný analyzovať informačné kanály a nástroje. Hľadá zámery tvorcov informácií. Orientuje sa v prívale orientácií. Rešpektuje multikulturalitu.
III.	Systematicky pracovať s informáciami. Tvoríť aplikačné úlohy a projekty.	Prevádzka v kultúre	4	Osobnostné, interkultúrne, kognitívne, Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	Ekonomická hodnota umenia Korist', znak statusu, ozdoba, súčasť zbierky, neopakovateľnosť, známosť diela. Vplyv technológií na funkciu a	Žiak dokáže opísať zážitok z navštívených kultúrnych akcií a je schopný následnej reflexie. Žiak prirodzene formuluje vlastné zážitky z umenia.

					hodnotu diela. Médiá, katalógy, sprievodné materiály k festivalom, internetové informácie o aukciách a pod.	
IV.	Tvoríť projekty, prezentácie, aktívne vyhľadávať na internete a v encyklopédiách. Zbierať informácie, Triediť ich, analyzovať, interpretovať, vyhodnocovať.	Prevádzka v kultúre	3	Osobnostné, interkultúrne, kognitívne, Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	Inštitúcie na trhu s kultúrou.	Žiak je schopný vybrať a triediť materiál z médií, využíva vlastné skúsenosti. Dokáže viesť dialóg s pracovníkmi rôznych inštitúcií. Rešpektuje multikulturalitu.
V.	Tvoríť projekty, prezentácie, aktívne vyhľadávať na internete a v encyklopédiách. Zbierať informácie, Triediť ich, analyzovať, interpretovať, vyhodnocovať.	Prevádzka v kultúre	3	Osobnostné, interkultúrne, kognitívne Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	Formy prevádzky na trhu s kultúrou. Výstava, koncert, show, mediálna prezentácia, festival, promo akcia, klubová akcia, film o filme, happening, chodníky slávy, diskusia so spisovateľom a pod.	Žiak aktívne vyhľadáva princípy a ukážky v umení, v životnom prostredí, doma a inde. Diskutuje o ponuke trhu s kultúrou vždy v porovnaní s európskym, svetovým a slovenským kultúrnym dedičstvom. Pracuje s internetom, tvorí vizualizácie a prezentácie.
VI.	Využiť materiál z prirodzeného prostredia žiakov – nadviazať na skúsenosti a poznatky žiakov z kultúry, v ktorej sa pohybujú. Zúčastniť sa na výstave, koncerte a využiť poznatky a skúsenosti k plnej	Návšteva galérie, koncertu, festivalu	3	Osobnostné, interkultúrne, kognitívne Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	Podľa ponuky trhu s kultúrou	Žiak vie verbálne vyjadriť svoj zážitok a tvorivo sa prejavíť. Rešpektuje multikulturalitu.